

เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2569 จุดงานประสานงานกฏอนามัยระหว่างประเทศของสาธารณรัฐอินเดีย รายงานการพบผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A(H5N1) จำนวน 1 ราย ที่ได้รับการยืนยันทางห้องปฏิบัติการจากรัฐเวสต์เบงกอล (West Bengal) ของสาธารณรัฐอินเดีย

รายละเอียดเหตุการณ์

ผู้ป่วยเพศชาย จากรัฐเวสต์เบงกอล เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2569 เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาลของเมืองมัลดา (Malda) เนื่องจากมีอาการไข้และไอ และเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2569 ได้รับการจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล

ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ โดยสถาบันไวรัสวิทยาแห่งชาติ (NIV) ของสภาวิจัยทางการแพทย์แห่งอินเดีย (ICMR) ในเมืองปูเน่ ยืนยันพบเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A(H5N1) จากการจัดลำดับพันธุกรรมพบว่า อยู่ใน clade 2.3.2.1a ซึ่งมีความใกล้เคียงกับสายพันธุ์ที่เคยรายงานจากอินเดียและบังคลาเทศในปี พ.ศ. 2568

ในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมาผู้ป่วยไม่มีประวัติการเดินทาง การสอบสวนโรคระหว่างวันที่ 29-30 มีนาคม 2569 พบว่า การเลี้ยงสัตว์ปีกในบริเวณหลังบ้าน บ่งชี้ถึงความเป็นได้ที่จะมีการปนเปื้อนจากสิ่งแวดล้อม และพบการตายของสัตว์ปีก 2 ตัวในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว ยังไม่พบผู้ป่วยเพิ่มเติมที่มีความเชื่อมโยงกับผู้ป่วยรายนี้

ผู้ป่วยรายนี้ นับเป็นผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A(H5N1) ที่ได้รับการยืนยันทางห้องปฏิบัติการเป็นรายที่ 4 ที่องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้รับแจ้งจากสาธารณรัฐอินเดีย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 โดยผู้ป่วยรายล่าสุดได้รับรายงานจากรัฐอานธรประเทศ (Andhra Pradesh) เมื่อเดือนเมษายน 2568 ซึ่งเสียชีวิตในเวลาต่อมา

การประเมินความเสี่ยงขององค์การอนามัยโลก (WHO Risk Assessment)

การติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A(H5N1) ในคนส่วนใหญ่เกิดจากการสัมผัสกับสัตว์ที่ติดเชื้อหรือสภาพแวดล้อมที่ปนเปื้อน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 จนถึงปัจจุบัน มีรายงานผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A(H5N1) ในคนทั่วโลก จาก 25 ประเทศ รวมทั้งสิ้น 1,000 ราย และเสียชีวิต 479 ราย (อัตราป่วยตาย ร้อยละ 48) เมื่อพิจารณาจากการตรวจพบเชื้อไวรัสในประชากรสัตว์ปีกอย่างต่อเนื่อง คาดว่าจะพบผู้ป่วยในคนแบบประปราย

จากหลักฐานทางระบาดวิทยาและไวรัสวิทยาที่มีอยู่ในปัจจุบัน บ่งชี้ให้เห็นว่าเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A(H5N1) ยังไม่มีความสามารถที่จะแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่องจากคนสู่คนได้ รายงานของผู้ป่วยรายนี้ยังไม่พบผู้ป่วยเพิ่มเติม ตัวอย่างของผู้สัมผัสทุกรายไม่พบเชื้อ และปัจจุบันยังไม่พบหลักฐานการแพร่ระบาดจากคนสู่คน

จากข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบัน ความเสี่ยงต่อสาธารณสุขยังคงอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากยังมีการตรวจพบเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A(H5N1) อย่างต่อเนื่องในประชากรสัตว์ จึงคาดการณ์ได้ว่าจะมีผู้ป่วยในคนที่เกิดจากการสัมผัสโดยตรงหรือโดยอ้อมกับสัตว์ที่ติดเชื้อ อย่างไรก็ตาม ในขณะนี้ยังถือว่าไม่น่าจะเกิดการแพร่เชื้อจากคนสู่คนอย่างต่อเนื่องในผู้ป่วยรายนี้

การวิเคราะห์สถานการณ์ทางระบาดวิทยาอย่างละเอียด การศึกษาลักษณะเฉพาะของเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A(H5N1) ล่าสุดในประชากรคน และสัตว์ปีก และการตรวจสอบทางซีรัมวิทยา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องต่อสุขภาพของประชาชน และการปรับมาตรการจัดการความเสี่ยงอย่างทันก่วงที่ การประเมินความเสี่ยงนี้จะได้รับการทบทวนตามความจำเป็นหากมีข้อมูลเพิ่มเติมเข้ามา

ที่มา : EIS | Event Information Site for IHR National Focal Points (Event ID: 2024-E000202)

จัดทำ : 10 มิถุนายน 2569

เรียบเรียง : กองระบาดวิทยา จุดประสานงานกฎอนามัยระหว่างประเทศ ประจำประเทศไทย (IHR-NFP)

กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

อาคาร 11 ชั้น 3 เลขที่ 88/21 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

www.ddc.moph.go.th/doe โทร. 0 2590 3801